

LIETUVOS BADMINTONO FEDERACIJOS ETIKOS KODEKSAS

1. PREAMBULĖ

Lietuvos badmintono federacija (LBF) yra atsakinga už badmintono sporto garbės ir reputacijos apsaugą Lietuvoje. LBF, vadovaudamasi savo vertybėmis, taisyklėmis, mokymo programomis bei praktika, stengiasi apsaugoti sportą nuo nelegalių, amoralių ar neetiškų metodų, veiklų bei praktikos, kurie gali pakenkti LBF ar sporto reputacijai. LBF siekia pristatyti Lietuvai badmintono sportą kaip pasaulinį sportą, prieinamą visiems, nekontaktinį sportą, kurį žaisti smagu, saugų ir sveikatos nežalojantį sportą vaikams ir suaugusiems, ir kaip sportą, pilną įvairovės, o taip pat jokiais formomis nesusijusį su neetiškais veiklomis. Kodekso tikslas yra užtikrinti, kad sporto veikla administruojama sąžiningai, demokratiškai, profesionaliai, etiškai ir skaidriai, o badmintono varžybos organizuojamos skaidriai, išvengiant manipuliacijų ar neetiško elgesio. Kodeksas nustato pagrindines svarbiausias vertybes, elgesio principus, kuriais turi vadovautis LBF ir jos nariai. Kodekso prieduose pateikiami ir elgesio kodeksai, aprašantys įvairias funkcijas LBF veikloje atliekančių specialistų elgesio modelius.

2. KODEKSO TAIKYMO SRITIS

LBF etikos kodeksas taikomas visoms badmintono organizacijoms Lietuvoje – LBF, jos nariams, bet kuriai organizacijai ar asmenims, kurie bendradarbiauja su LBF ar vykdo bendras veiklas ar dalyvauja jose:

- a) yra LBF organizuojamų turnyrų dalyviai, pav. žaidėjai, treneriai, komandų oficialūs asmenys, komandų vadovai, gydytojai, kineziterapeutai ir kiti komandų oficialūs asmenys;
- b) yra žaidėjų vadybininkai, šeimos nariai, kitaip susiję su žaidėjo dalyvavimu turnyre asmenys;
- c) yra turnyrų organizacinių štabų nariai, apmokami ar neapmokami darbuotojai ar savanoriai turnyruose;
- d) atstovauja turnyruose federaciją;
- e) priskiria žaidėjus atitinkamai kategorijai parabadmintono turnyruose;
- f) teikia medicininę pagalbą ar konsultacijas LBF turnyruose;
- g) planuoja, organizuoja mokymo ir tobulinimosi projektus, veiklas ir programas LBF treneriams, dėstytojams, vertintojams;
- h) organizuoja ir praveda LBF konferencijas, vykdomojo komiteto, tarybų, kolegijų, komisijų, darbo grupių posėdžius/susitikimus;
- i) užima pareigas LBF, vykdomajame komitete, tarybose, kolegijose, komisijose, yra darbo grupių nariai;
- j) yra LBF nariai;
- k) kitu būdu dalyvauja LBF ar jos organizuojamose veiklose.

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

Asmenys, kuriems taikomas šis kodeksas turi:

- a) laikytis ir gerbti LBF, BWF ir Europos badmintono sąjungos (Badminton Europe confederation, toliau – BEC) taisykles, norminių aktus, politiką ir gaires;
- b) suprasti savo funkcijas ir atsakomybę vykdant užimamas pareigas;
- c) vykdyti savo pareigas tinkamai ir rūpestingai, ir elgtis oriai bei etiškai, sąžiningai, patikimai, nešališkai ir principingai;
- d) nepakenkti savo pareigoms jokiais būdais, tame tarpe nesinaudoti savo užimamomis pareigomis siekiant asmeninės naudos;
- e) vykdant veiklą susijusią su LBF, laikytis pagrindinių šiame kodekse aprašytų vertybių, principų ir elgesio taisyklių;
- f) apie galimus šio kodekso pažeidimus informuoti atsakingus asmenis už šio kodekso laikymosi priežiūrą;
- g) bendradarbiauti ir teikti visą susijusią informaciją vykstant tyrimams ar teisiniams procesams.

4. PAGRINDINĖS VERTYBĖS, PRINCIPAI IR ELGESIO TAISYKLĖS

Asmenys, kuriems taikomas šis kodeksas, privalo laikytis šiame skyriuje aprašytų pagrindinių vertybių, principų ir elgesio normų:

Lojalumas

Visi asmenys, kuriems taikomas šis kodeksas, privalo būti lojalūs badmintono sportui ir jo propaguojamiems garbingo žaidimo principams ir nedaryti nieko, kas galėtų diskredituoti sportą.

Orumas

Visi asmenys turi gerbti žmonių teises, orumą ir vertę, elgtis supratingai, tolerantiškai, jautriai, atsižvelgti į skirtumus ir jokiais būdais jų nediskriminuoti. Šiame kodekse įvardinti asmenys neturi imtis jokių fizinių ar žodinių veiksmų, kurie diskredituotų kitą asmenį, ar naudotis kitomis priemonėmis, kurios įžeidžia žmogaus ar žmonių grupės orumą bet kokiais pagrindais, tokiais kaip odos spalva, rasė, religija, etninė ar socialinė kilmė, politinė nuomonė, seksualinė orientacija, neįgalumas ar bet kokia kita orumą žeidžianti priežastis.

Nepriekabiavimas

Bet kokia priekabiavimo forma, ar tai būtų fizinis, psichologinis, profesinis ar seksualinis, yra griežtai draudžiamas. Ypatingai kreiptinas dėmesys į jaunuolius iki 18 metų amžiaus, kadangi juos reikia saugoti nuo neprofesionalaus elgesio, įžeidinėjimų ir skriaudos.

Sąžiningumas

Laikytis aukščiausių sąžiningumo standartų, elgiantis nuoširdžiai, teisingai, neteikti melagingos informacijos ir neužsiimti korupcija visais atvejais kurie susiję su LBF veikla. Joks asmuo, paminėtas šiame kodekse, neturi tiesiogiai ar netiesiogiai priimti ar siūlyti bet kokio paslėpto atlyginimo, naudos ar paslaugos dėl jų pareigų užimamų LBF.

Dovanos

Joks asmuo, aprašytas šiame kodekse, negali siūlyti ar priimti dovanų, tame tarpe kelionės, statuso LBF, atlygio natūra iš jokio šaltinio už LBF ribų, kurios gali sukelti klausimų dėl jų sąžiningumo, nepriklausomumo,

nešališkumo ir objektyvumo. Tik nominalios vertės (iki 50 EUR) dovanos gali būti teikiamos ar priimamos kaip pagarbos ar draugystės ženklas. Nuosaikus vaišingumas taip pat priimtinas kaip draugystės ar pagarbos ženklas. Apie visas dovanas, viršijančias priimtina nominalią vertę, turi būti informuojamas LBF prezidentas.

Atskaitomybė

Visi LBF pareigas ir veiklas vykdančys asmenys yra atsakingi už tinkamą savo pareigų vykdymą, priimtus sprendimus bei atliktus veiksmus. Priimami sprendimai turėtų būti suderinti su LBF interesais. Sprendimai ir veiksmai turi būti atliekami kruopščiai, kaip reikalauja užimamos pareigos ir vykdomos funkcijos LBF.

Neutralumas

Visi Kodekse paminėti asmenys turi likti politiškai neutralūs bendraudami su valstybinėmis institucijomis, nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, asociacijomis, Europos ar pasaulio badmintono federacijomis, kitomis BWF šalimis narėmis, ir laikytis LBF principų ir tikslų.

Interesų konfliktas

Šiame kodekse paminėti asmenys turi vengti bet kokios situacijos, galinčios sukelti tikrą, ar numanomą interesų konfliktą. Bet koks tikras, numanomas ar potencialus interesų konfliktas turi būti deklaruotas ir turi būti imtasi veiksmų, pašalinti asmenį iš situacijos, galinčios sukelti konfliktą. Interesų konflikto sąvoka apima ir numanomą interesų konfliktą tarp asmens užimamų viešų pareigų ir asmeninių interesų, dėl ko asmeniniai interesai gali netinkamai įtakoti asmens užimamų pareigų vykdymą.

Privačiu ar asmeniniu interesų konfliktu gali būti laikoma, jei asmuo siekia bet kokio galimom pranašumo susijusio su šeima, giminėmis, draugais ar pažįstamais. Panagrinėjus detaliau, konfliktai gali būti faktiniai, numanomi ar potencialūs.

Faktiniai konfliktai – apima tiesioginį konfliktą tarp užimamų pareigų ir esamų asmeninių interesų

Numanomi konfliktai – konfliktas yra ten, kur jis yra numanomas, arba paaiškėja, kad asmeniniai interesai gali netinkamai paveikti pareigų vykdymą, nepriklausomai, nuo to, ar taip yra, ar ne.

Potencialūs konfliktai – kyla ten, kur asmeniniai interesai gali konfliktuoti su užimamomis pareigomis.

Interesų konfliktai gali būti finansiniai ar nefinansiniai (kylantys dėl priešiško ar draugiško). Interesų konfliktai gali kilti dėl nenoro patirti asmeninių nuostolių, ar siekiant asmeninės naudos tiek finansine, tiek bet kuria kitokia išraiška.

Konfidencialumas

Šiame kodekse minimi asmenys negali viešai atskleisti informacijos, kuri jiems buvo patikėta asmeniškai. Kitos informacijos viešinimas negali būti vykdomas siekiant asmeninės naudos, ar piktybiškai siekiant pakenkti bet kurio asmens ar organizacijos reputaciją.

Sąžiningas žaidimas

Joks asmuo, minimas kodekse, negali daryti įtakos ar siekti daryti įtaką badmintono susitikimo eigai, rezultatui, ar jų daliai, bei naudodamasis LBF užimamomis pareigomis pats ar prašomas kitų, sumažinti dalį ar visą nenuspėjamumą, kuris paprastai siejamas su varžybų rezultatais. Joks asmuo neturi imtis jokios veiklos nesuderinamos su BWF Elgesio kodekso dėl lažybų, statymų ir iškreiptų varžybų rezultatų reikalavimų (angl. **Code of Conduct in Relation to Betting, Wagering and Irregular Match Results**).

Joks asmuo neturi imtis jokių veiksmų, tokių kaip reklama, pagalba įsigyjant, asocijavimas ar kitokia

parama elgesiui ar veiklai, kurie nesuderinami su BWF Antidopingo taisyklėmis (*angl. BWF Antidoping regulations*) ir Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintomis Antidopingo taisyklėmis.

Dopingo kontrolės taisyklių ir teisės aktų nesilaikymas gali užtraukti nusižengusio asmens drausmines nuobaudas, įskaitant pinigines baudas. Dalis nuobaudų aprašyta Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintose Antidopingo taisyklėse ir BWF Antidopingo taisyklėse.

5. NUSIŽENGIMŲ NAGRINĖJIMAS IR NUOBAUDOS

Kilus įtarimams dėl Etikos kodekso ar kurio nors susijusio Elgesio kodekso pažeidimų, apie juos būtina pranešti Apeliacinei komisijai. Asmenys ar organizacijos, susijusios su pažeidimu, turi bendradarbiauti su komisija tiriant šias situacijas ir teikti jų prašomą informaciją ir pagalbą. Jei asmuo nesilaikė reikalavimų išdėstytų šiame kodekse ar jo prieduose, jis laikomas pažeidęs kodeksą. Už Kodekso pažeidimus gali būti taikomos drausminės nuobaudos arba baudos. Apeliacinė komisija taip pat gali nuspręsti perduoti klausimą Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijoms.

Baudų dydis už kai kuriuos nusižengimus išdėstytas šio kodekso 4-ame priede.

6. ETIKOS KODEKSO PRIEDAI:

1. ŽAIDĖJŲ ETIKOS KODEKSAS
2. TRENERIŲ, PEDAGOGŲ IR KITŲ OFICIALIŲ ASMENŲ ELGESIO KODEKSAS
3. TECHNINIŲ PAREIGŪNŲ ELGESIO KODEKSAS
4. NUOBAUDŲ DYDŽIAI

Lietuvos badmintono federacijos Etikos kodekso 1 priedas

ŽAIDĖJŲ ELGESIO KODEKSAS

1. TIKSLAI

Šio kodekso tikslai yra:

- 1.1 užtikrinti ir išlaikyti tvarkingą ir teisingą LBF turnyrų administraciją ir elgesio standartą, taip patapsaugoti žaidėjų teises, LBF, rėmėjų ir žiūrovų teises;
- 1.2 palaikyti gerą LBF vardą ir badmintono sporto garbingą vardą Lietuvoje.

2. GALIOJIMAS

- 2.1 Šis kodeksas galioja visiems oficialiems LBF turnyrams ir žaidėjams, kurie juose dalyvauja.
- 2.2 Visi žaidėjai visą laiką turi laikytis Kodekso ir badmintono taisyklių. Kiekvienas žaidėjas užsiregistravęs ar užregistruotas dalyvauti oficialiame LBF turnyre, sutinka su Kodeksu, Varžybų ir kitų renginių organizavimo saugumo taisyklėmis, varžybų nuostatais, badmintono saugumo ir badmintono taisyklėmis, ir to pasekoje yra visų jų apribotas.

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

Visi žaidėjai, dalyvaujantys LBF turnyruose, privalo laikytis LBF etikos kodekso nuostatų ir vadovautis jame išdėstytomis vertybėmis, principais ir elgesio nuostatomis.

4. ŽAIDĖJŲ ELGESIO TAISYKLĖS IR NUSIŽENGIMAI TURNYRO METU

Žaidėjai privalo laikytis šių specialiųjų nuostatų:

4.1 Registracija į turnyrą ir dalyvavimo jame atšaukimas turi būti sąžiningas, siekiant apsaugoti visus žaidėjus nuo galimybės manipuliuoti suteikiant kuriam nors žaidėjui galimą pranašumą uždirbti LBF ar BWF reitingo taškų.

4.1.2. Atsisakymas dalyvauti vienoje kategorijoje (vienetai, dvejetai) nesuteikia žaidėjui galimybės varžytis kitoje kategorijoje tą pačią ar kitą dieną to paties turnyro metu.

4.1.3. Ankstyvas išvykimas iš turnyro (nedalyvaujant apdovanojimų ceremonijoje, dopingo patikrinimo procedūroje ar kitoje privalomoje veikloje) užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2 Žaidėjai, dalyvaudami susitikime, yra stebimi žiūrovų, kitų žaidėjų, televizijos ar internetinės transliacijos žiūrovų. Todėl iš visų žaidėjų tikimasi profesionalaus elgesio ir gero pavyzdžio. Sportininkai patys atsako už savo išvaizdą ir elgesį aikštelėje. Netoleruojamas toks elgesys:

4.2.1. Vėlavimas į susitikimą, kuris prilyginamas neatvykimui, užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 1-me punkte

4.2.2 Bet kurio susitikimo metu, arba bet kuriuo metu esant patalpose, kuriose vyksta oficialus LBF turnyras, negarbingas ar nesportiškas elgesys užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 1-me punkte.

4.2.3 Jei prieš, per ar po bet kurio susitikimo, žaidėjas nusižengia geranoriškumo formalumams, tokiems kaip padėkojimas oficialiems asmenims (teisėjams), rankų paspaudimas priešininkui (-ams), ir kt., už šios taisyklės nesilaikymą žaidėjas drausminamas – įspėjamas geltona kortele, ir taikoma nuobauda numatyta „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.4 Netinkamos aprangos žaidimo metu naudojimas, netvarkingas atrodymas. Susitikimo metu turi būti dėvima švari ir priimtina badmintono apranga. Žaidėjų ekipuotė negali turėti jokių politinių, religinių ar asmeninių lozungų, šūkių ar vaizdų. Taisyklės nesilaikymas užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 1-me punkte.

4.2.5 Neatitikimas turnyro sąlygoms ir nuostatams pagal turnyro aprangos ir reklamos punktus užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 1-me punkte.

4.2.6. Už visų pastangų žaidimo metu nenaudojimą žaidėjas yra įspėjamas geltona kortele ir taikoma nuobauda numatyta „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.7. Už atsisakymas baigti susitikimą be tinkamos priežasties žaidėjas yra įspėjamas geltona kortele ir taikoma nuobauda, numatyta „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.8. Nepagarba teisėjams ir organizatoriams. Bandymas įtakoti bokštelių, padavimo ar linijos teisėjų sprendimą rankų, rakečių judesiais ar balsu. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.9. Bandymas gauti patarimus. Bandymas gauti trenerio patarimus, išskyrus leistinus badmintono taisyklėse. Bet kokia komunikacija garsinė ar vaizdinė tarp žaidėjo ir trenerio bus laikoma patarimu. Taisyklės nesilaikymas užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.10. Nemandagumas, išreikštas balsu. Žodžių, bendrai žinomų ir bet kokia kalba suprantamų kaip nepadorūs (pvz. keiksmazodžiai) vartojimas pakankamai aiškiai ir garsiai, kad būtų išgirsti teisėjo ar žiūrovų yra drausminamas geltona kortele ir užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.11. Nemandagumas, išreikštas vaizdu, gestais. Gestų ar ženklų, kurie pagal bendrą supratimą turi nepadorią ar įžeidžiančią prasmę rodytas gestais, ranka ir/ar rakte arba plunksninuku yra įspėjama geltona kortele ir užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.12 Tyčinis ar neatsargus smūgis į plunksninuką aikštelės viduje ar į išorę, smūgis į plunksninuką nerūpestingai ir/ar paniekinančiai, ar tyčinis kamuoliuko gadinimas. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.13 Tyčinis kamuoliuko fizinių savybių keitimas norint pakeisti jo skrydį ar skrydžio greitį. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir taikoma nuobauda, numatytą „Nuobaudų“ priedo 2-me punkte.

4.2.14 Raketės ar įrangos gadinimas

Tyčinis ir smarkus rakečių ar kitos įrangos gadinimas, tyčinis smūgis į tinklą, aikštelę, teisėjo kėdę ar kitą įrangą susitikimo metu ir po jo. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir taikoma žaidėjui nuobauda, numatyta „Nuobaudų“ priedo 2-ame punkte.

4.2.15 Žodiniai įžeidimai

Žodinis teiginys, implikuojantis nesąžiningumą ar esantis žeminantis, įžeidžiantis, ar bet koku kitu būdu priešiškas, adresuotas oficialiam asmeniui, priešininkui, žaidėjui ar kitam asmeniui, patalpose, kuriose vyksta oficialus LBF turnyras. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir taikoma žaidėjui nuobauda, numatyta „Nuobaudų“ priedo 2-ame punkte.

4.2.16 Fizinė prievarta

Fizinė prievarta oficialiam asmeniui, priešininkui, žiūrovui ar kitam asmeniui. Net asmenų lietimasis be jų sutikimo gali būti laikomas prievarta. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir taikoma žaidėjui nuobauda, numatyta „Nuobaudų“ priedo 3-ame punkte.

4.2.17 Nesportiškas elgesys

Elgimasis būdu, kuris aiškiai netinkamas ir žalingas sportui. Už taisyklės nesilaikymą yra įspėjama geltona kortele ir taikoma žaidėjui nuobauda, numatyta „Nuobaudų“ priedo 2-ame punkte.

4.2.18. Sistemingas taisyklių pažeidimas

Už sistemingą taisyklių pažeidimą (sąvoka „sistemingai“ nereiškia jokio konkretaus pražangų skaičiaus) yra baudžiama raudona kortele ir užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ skyriaus 3-ame punkte.

4.3. Lažybos iš bet ko vertingo, susijusios su turnyru, kuriame žaidėjas dalyvauja ar dalyvaus.

Taisyklės nesilaikymas užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 3-me punkte. Bet ko vertingo siūlymas, davimas, tarpininkavimas duodant ar gaunant, priėmimas, ar sutikimas siūlyti, duoti, tarpininkauti, priimti bet ką vertinga bet kuriam asmeniui su intencijomis įtakoti bet kurio žaidėjo pastangas ar rezultatus bet kuriame susitikime, bet kurio oficialaus LBF turnyro metu.

Taisyklės nesilaikymas užtraukia žaidėjui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 3-me punkte. Dalyvaujant BWF sankcionuotuose turnyruose ar tarptautinėse varžybose žaidėjai privalo laikytis BWF Elgesio kodekso dėl lažybų, statymų ir iškreiptų varžybų rezultatų reikalavimų (angl. **Code of Conduct in Relation to Betting, Wagering and Irregular Match Results**).

4.4. Dopingo vartojimas.

Turnyrų dalyviai turi laikytis Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintų Antidopingo taisyklių ir Lietuvos badmintono federacijos patvirtintų badmintono saugumo taisyklių. Dalyvaujantys tarptautiniuose turnyruose žaidėjai turi laikytis BWF Antidopingo taisyklių (*angl. BWF Antidoping regulations*). Dopingo kontrolės taisyklių ir teisės aktų nesilaikymas gali užtraukti nusižengusio asmens drausmines nuobaudas, įskaitant pinigines baudas. Dalis nuobaudų aprašyta Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintose Antidopingo taisyklėse ir BWF Antidopingo taisyklėse. Už likusius nusižengimus nuobaudas skiria Apeliacinė komisija.

4.5. Žaidėjo elgesys nesuderinamas su garbingu sportu.

4.5.1 Žaidėjai negali užsiimti veikla, nesuderinama su garbingu badmintono sportu.

4.5.2. Jei žaidėjas yra nuteistas dėl reikšmingo baudžiamosios teisės pažeidimo, už kurį galima įkalinimo bausmė, šis asmuo gali būti laikomas įvykdęs veiksmus, nesuderinamus su garbingu badmintono sportu.

4.5.3. Jei žaidėjas kada nors savo veikla yra smarkiai pakenkęs sporto reputacijai, šis asmuo gali būti laikomas įvykdęs veiksmus, nesuderinamus su garbingu badmintono sportu.

5. NUSIŽENGIMŲ NAGRINĖJIMAS

Kilus įtarimams dėl Etikos kodekso ar kurio nors susijusio Elgesio kodekso pažeidimų, apie juos būtina pranešti Apeliacinei komisijai. Žaidėjai, susiję su pažeidimu, turi bendradarbiauti su komisija tiriant šias situacijas ir teikti jų prašomą informaciją ir pagalbą. Jei asmuo nesilaikė reikalavimų išdėstytų šiame kodekse ar jo prieduose, jis laikomas pažeidęs kodeksą. Už Kodekso pažeidimus gali būti taikomos drausminės nuobaudos arba baudos. Apeliacinė komisija taip pat gali nuspręsti perduoti klausimą Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijoms. Baudos už kai kuriuos nusižengimus aprašytos šiame kodekse aukščiau. Nuobaudas už kitus pažeidimus skiria Apeliacinė komisija.

Lietuvos badmintono federacijos Etikos kodekso 2 priedas

TRENERIŲ, PEDAGOGŲ IR KITŲ OFICIALIŲ ASMENŲ ELGESIO KODEKSAS

1. TIKSLAI

1.1. Palaikyti aukščiausius trenerių, pedagogų, ir tų, kurie atlieka susijusias su mokymu/treniravimu funkcijas elgesio standartus tose situacijose kur susidaro galios santykiai tarp trenerio ir žaidėjo.

1.2. Užtikrinti pozityvią treniravimosi/mokymosi aplinką žaidėjams.

2. TAIKYMO SRITIS

2.1. Treneriams, pedagogams ir kitiems asmenims, atliekantiems trenerio pareigas, nepriklausomai nuo to, ar jis turi trenerio licenziją ar BWF suteiktą trenerio lygį, ar ne;

2.2. Treneriams / oficialiems komandos asmenims, kitiems žaidėjams, kurie susitikimo metu atlieka trenerio funkcijas;

2.3. Visiems treneriams, komandų vadovams ir komandų pareigūnams, dalyvaujantiems LBF turnyruose.

3. BENDROSIOS NUOSTATOS

3.1. Treneriai, pedagogai ir oficialūs asmenys privalo laikytis LBF etikos kodekso nuostatų ir vadovautis jame išdėstytomis vertybėmis, principais ir elgesio nuostatomis.

4. ELGESIO TAISYKLĖS

Komandos vadovai, treneriai ir kiti oficialūs komandos asmenys turi laikytis tokių taisyklių:

- 4.1. Užtikrinti tinkamą komunikacijos ryšį tarp žaidėjo ir vyr. teisėjo techniniais klausimais;
- 4.2. Užtikrinti tinkamą komunikacijos srautą logistikos klausimais (transporto, apgyvendinimo, treniruočių, ir pan.) tarp komandos ir Turnyro organizatorių;
- 4.3. Dalyvauti komandų vadovų susitikimuose (jei tokie organizuojami) ar kituose pasitarimuose, kuriuos organizuoja Turnyro vyr. teisėjas;

- 4.4. Laiku ir tinkamai (laikantis nustatytų procedūrų) informuoti apie žaidėjų atsisakymą dalyvauti turnyre;

Treneriai, oficialūs komandos asmenys, kiti žaidėjai, kurie susitikimo metu atlieka trenerio funkcijas, turi laikytis tokių taisyklių:

- 4.5 turi būti tinkamai apsirengę (komandos apranga, marškinėliai, ilgos kelnės/sijonas). Netinkama apranga yra džinsai, šlepetės/sandalai, paplūdimio/bermudų trumpikės. Ar trenerio apranga tinkama, įvertina vyr. teisėjas;

- 4.6. turi sėdėti tam skirtose vietose aikštelės gale už jo / jos treniruojamo žaidėjo, išskyrus per oficialias susitikimo pertraukas. Norėdamas pereiti į kitą aikštelę, treneris negali tai daryti kai plunksninukas yra žaidime;

- 4.7. turi nepatarinėti ir jokiais galimais būdais neblaškyti priešininko žaidėjo ir netrukdyti žaidimui tuo metu, kai plunksninukas yra žaidime;

- 4.8. turi neuždelsti žaidimo teikiant patarimus bet kokia forma;

- 4.9. turi grįžti į paskirtas sėdėjimo vietas oficialių susitikimo pertraukų metu, kai tik susitikimo teisėjas paskelbia jog liko 20 sek. iki pertraukos pabaigos;

- 4.10. turi žodiniu ar kitokiu būdu, kaip kad riksmomis, gestais neįžeidinėti, neblaškyti ir negrasinti bet kuriam žiūrovui, turnyro oficialiam asmeniui, teisėjui, priešininkų treneriui ar žaidėjui;

- 4.11. turi nebandyti komunikuoti bet koku būdu su priešininkų komandos žaidėjais, treneriais ar kitais komandos atstovais;

- 4.12. turi nebandyti atlikti nenuoširdžių, įžeidžiančių ar grasinančių fizinio kontakto veiksmų bet kuriuo būdu bet kuriam žiūrovui, turnyro oficialiam asmeniui, teisėjui, priešininkų žaidėjui, treneriui ar komandos atstovui;

- 4.13. negali gadinti badmintono sporto reputacijos prieš ar po susitikimo komentarais žiniasklaidoje, kurie asmeniškai taikomi teisėjams, priešininkų komandos nariams, ar turnyro organizatoriams, yra tendencingi, ar ginčija teisėjų, atsakingų už susitikimą ar turnyrą, sąžiningumą.

Treneriai, pedagogai ir kiti asmenys, kurie moko, dėsto, treniruoja ar kitaip lavina sportininkų, mokinių ar badmintono mėgėjų techninius, fizinius, taktinius įgūdžius ir žinias apie badmintoną, turi:

- 4.14. rodyti gerą pavyzdį ir skleisti pozityvius badmintono ir sportavimo apskirtai aspektus. Visada turi rodyti nepriekaištingą asmeninį elgesį ir profesionalumą;

- 4.15. atsakingai žiūrėti į sportą, treniruojamus žaidėjus, kitus trenerius, žaidėjų tėvus, LBF, Lietuvoje sportą kuruojančių organizacijų ir tarptautinių badmintono organizacijų pareigūnus;

4.16. Suprasti ir laikytis konfidencialumo taisyklės. Užtikrinti, kad konfidenciali ir asmeninė informacija susijusi su treniruojamaisiais, kolegomis, LBF, ir kitomis susijusiomis organizacijomis, būtų naudojama tinkamai;

4.17. Su visais sportuojančiais elgtis pagarbiai, teisingai, sąžiningai ir nuosekliai, nepriklausomai nuo jų išsilavinimo, pažiūrų ar sugebėjimų;

4.18. Naudoti tinkamas priemones siekiant apsaugoti treniruojamųjų gerovę ir sveikatą. Suprasti darbo su jaunesniais nei 18 metų amžiaus sportininkais specifiką ir taikyti tinkamas šiai amžiaus grupei treniravimo priemones;

4.19. Naudoti tinkamus treniravimo metodus, kurie ilguoju laikotarpiu padės treniruojamiesiems tobulėti ir vengti tokių, kurie gali būti žalingi. Užtikrinti, kad užduotys ir veiklos yra tinkamos treniruojamųjų amžiui, patirčiai, sugebėjimams, fizinei ir psichologinei būklei;

4.20. Sąžiningai vertinti treniruojamuosius, ir užtikrinti, kad įvertinimas teikiamas mokymo tikslais. Teikti treniruojamiesiems grįžtamąjį ryšį tinkamu būdu ir nuoširdžiai;

4.21. Visada palaikyti su studentais profesionalius darbinius santykius. Suvokti, kokias treneris/dėstytojas/mokytojas turi galias prieš treniruojamuosius/studentus, ir iš to kylančią atsakomybę. Griežtai atskirti ribas tarp draugiškumo ir intymių santykių su treniruojamaisiais ir neišivelti į abejotinus santykius su jais;

4.22. Vengti patekti į kompromituojančias situacijas su treniruojamaisiais;

4.23. Susilaikyti nuo negatyvių, destruktivių, asmeniškų, ar tendencingų komentarų apie treniravimą, mokymus ar savo treniruojamuosius, ar komentarų, keliančių abejonę trenerio, mokymų, ar treniruojamųjų profesionalumu ar sąžiningumu spaudoje, socialiniuose tinkluose;

4.24. Lažybos, statymai ar nesąžiningi žaidimo rezultatai

Lažybos iš bet ko vertingo, susijusios su turnyru. Taisyklės nesilaikymas užtraukia asmeniui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 3-me punkte. Bet ko vertingo siūlymas, davimas, tarpininkavimas duodant ar gaunant, priėmimas, ar sutikimas siūlyti, duoti, tarpininkauti, priimti bet ką vertinga bet kuriam asmeniui su intencijomis įtakoti bet kurio žaidėjo pastangas ar rezultatus bet kuriame susitikime, bet kurio oficialaus LBF turnyro metu. Taisyklės nesilaikymas užtraukia asmeniui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 3-me punkte. Dalyvaujant BWF sankcionuotuose turnyruose ar tarptautinėse varžybose asmuo turi laikytis BWF Elgesio kodekso dėl lažybų, statymų ir iškreiptų varžybų rezultatų reikalavimų (angl. **Code of Conduct in Relation to Betting, Wagering and Irregular Match Results**)

4.25. Antidopingas. Neturi imtis jokių veiksmų, tokių kaip reklama, pagalba įsigyjant, asocijavimas ar kitoks palaikymas tokio elgesio ar veiklos, kurie nesuderinami su Antidopingo taisyklėmis ir Lietuvos badmintono federacijos patvirtintomis badmintono saugumo taisyklėmis. Turnyrų dalyviai turi laikytis Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintų Antidopingo taisyklių ir Lietuvos badmintono federacijos patvirtintų badmintono saugumo taisyklių. Dalyvaujantys tarptautiniuose turnyruose treneriai/komandų atstovai turi laikytis BWF Antidopingo taisyklių (angl. *BWF Antidoping regulations*).

4.26. Kitas elgesys, nesuderinamas su garbingu sportu.

4.26.1 Treneriai, pedagogai, komandų vadovai, komandų oficialūs asmenys negali užsiimti veikla, nesuderinama su garbingu badmintono sportu.

4.26.2. Jei treneris, pedagogas, komandos vadovas, ar oficialus pareigūnas yra nuteistas dėl reikšmingo baudžiamosios teisės pažeidimo, už kurį galima įkalinimo bausmė, šis asmuo gali būti laikomas įvykdęs veiksmus, nesuderinamus su garbingu badmintono sportu.

4.26.3. Jei treneris, pedagogas, komandos vadovas ar komandos oficialus asmuo kada nors savo veikla yra smarkiai pakenkę sporto reputacijai, šis asmuo gali būti laikomas įvykdęs veiksmus, nesuderinamus su garbingu badmintono sportu.

5. NUOBAUDOS

Nuobaudos, taikomos už trenerių, komandos atstovų ir oficialių asmenų elgesio kodekso pažeidimus

5.1 Jei treneris / komandos atstovas:

5.1.1 bando perduoti informaciją žaidėjui bet kuriais būdais kol plunksninukas yra žaidime, teisėjas skelbia 'let (kartojimą)'.

5.2 Jei treneris / komandos atstovas:

5.2.1 nesėdi, kol vyksta susitikimas;

5.2.2 bando uždelsti žaidimą;

5.2.3 negrįžta į nustatytą sėdėjimo vietą kai teisėjas paskelbia, kad liko 20 sek. iki pertraukos pabaigos;

5.2.4 bet koku būdu įžeidžia, grasina ar blaško teisėją ar kitą trenerį, žaidėją ar komandos atstovą;

5.2.5 bando bet koku būdu komunikuoti su priešininkų žaidėju, treneriu ar komandos atstovu susitikimo metu; susitikimo teisėjas žodžiu įspėja trenerį / komandos atstovą.

5.3 Jei vienas iš pažeidimų minimų punktuose 5.1 ir 5.2 pakartojamas, teisėjas privalo į aikštelę kviesti vyriausiąjį teisėją. Vyriausiasis teisėjas gali taisykles pažeidusį trenerį / komandos atstovą pašalinti iš patalpų, kuriose vyksta turnyras, taip pat aukščiau minėtų taisyklių pakartotinis nesilaikymas užtraukia treneriui / komandos atstovui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 4-me punkte.

5.4 Esant pakartotiniams ar piktybiniais Kodekso pažeidimams ar fiziniam kontaktui, teisėjas turi kviesti vyr. teisėją į aikštelę. Vyr. teisėjas privalo pažeidžiantį trenerį / komandos atstovą pašalinti iš patalpų, kuriose vyksta turnyras, taip pat gali trenerį / komandos atstovą iš patalpų pašalinti viso turnyro trukmei, taip pat esant aukščiau minėtiems pažeidimams, užtraukia treneriui / komandos atstovui nuobaudą, numatytą „Nuobaudų“ priedo 4-me punkte.

5.5 Vyr. teisėjui atlikus veiksmus, nurodytus punkte 5.4, pašalinto trenerio / komandos atstovo vieta susitikimo metu negali būti užimta kito trenerio ar komandos atstovo.

6. Vyriausiasis teisėjas turi informuoti LBF apie pasikartojančius ar piktybinius šio Kodekso pažeidimus raštu arba el. paštu.

7. Lažybos

7.1 Lažinimasis iš bet ko, turinčio vertę, sąsajoje su turnyru kuriame asmuo dirba ar dirbs, bet kuriame oficialiame vaidmenyje gali užtraukti minėto asmens drausmines nuobaudas, įskaitant pinigines baudas ar įgaliojimų sustabdymą.

8. Dopingo kontrolės taisyklių ir teisės aktų nesilaikymas gali užtraukti nusižengusio asmens drausmines nuobaudas, įskaitant pinigines baudas. Dalis nuobaudų aprašyta Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintose

Antidopingo taisyklėse ir BWF Antidopingo taisyklėse. Už kitus nusižengimus nuobaudas skiria Apeliacinė komisija.

9. Bet kuris treneris, komandos atstovas ar teisėjas kuris pažeidžia taisykles, nurodytas 4 punkte, bus laikomas pažeidusiu šį Kodeksą. Kodekso pažeidimai laikomi Kodekse apibrėžtų ir papildomų drausminių nuobaudų prieš trenerį, komandos atstovą ar teisėją pagrindu. Kaip nuobauda gali būti skiriama pažeidusiojo trenerio, komandos atstovo ar teisėjo piniginė nuobauda arba draudimas įeiti į patalpas, kuriose vyksta vienas ar daugiau LBF turnyrų.

10. Kilus įtarimams dėl šio Elgesio kodekso pažeidimų, apie juos būtina pranešti Apeliacinei komisijai. Treneris, pedagogas ar kitas oficialus komandos asmuo, susijęs su pažeidimu, turi bendradarbiauti su komisija tiriant šias situacijas ir teikti jų prašomą informaciją ir pagalbą. Jei asmuo nesilaikė reikalavimų išdėstytų šiame kodekse ar jo prieduose, jis laikomas pažeidęs kodeksą. Už Kodekso pažeidimus gali būti taikomos drausminės nuobaudos arba baudos. Apeliacinė komisija taip pat gali nuspręsti perduoti klausimą Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijoms. Taikomos baudos už kai kuriuos nusižengimus aprašytos šiame kodekse aukščiau. Nuobaudas už kitus pažeidimus skiria Apeliacinė komisija.

Lietuvos badmintono federacijos Etikos kodekso 3 priedas

TECHNINIŲ PAREIGŪNŲ ELGESIO KODEKSAS

1. TIKSLAS

Užtikrinti, kad LBF turnyrų metu techniniai pareigūnai laikytųsi aukščiausių standartų.

2. TAIKYMAS

Šis kodeksas taikomas visiems techniniams pareigūnams: vyr. teisėjams, teisėjams, padavimo teisėjams, linijų teisėjams, vyr. teisėjų vertintojams, teisėjų vertintojams, teisėjų koordinatoriams, linijų teisėjų koordinatoriams, dalyvaujantiems LBF reitingą turinčiuose turnyruose.

3. BENDROSIOS NUOSTATOS - ETIKOS KODEKSAS

Techniniai pareigūnai, kuriems taikomas šis kodeksas, privalo laikytis bendrųjų LBF etikos kodekso nuostatų, jame išdėstytų pagrindinių vertybių, principų bei elgesio reikalavimų.

4. SPECIALIOSIOS ELGESIO NUOSTATOS

Techniniai pareigūnai privalo laikytis šių specifinių reikalavimų, aprašytų šiame kodekse:

- 4.1. Būti sąžiningi, nuoseklūs, objektyvūs, nešališki ir mandagūs taikydami žaidimo taisykles;
- 4.2. Gerbti turnyro dalyvių teises, orumą ir savivertę, nepriklausomai nuo lyties, sugebėjimų ar kultūros;
- 4.3. Imtis protingų priemonių apsaugoti žaidėjus ir jų gerovę, užtikrinant kad varžybos vyksta saugiai ir teisingai;
- 4.4. Imtis iniciatyvos siekiant padėti ir patarti varžybų dalyviams, ypatingai kitiems techniniams pareigūnams;
- 4.5. Susilaikyti nuo komentarų apie kolegų sugebėjimus ir indėlių;
- 4.6. Teikti kitiems pagalbą ir mentoriavimą;
- 4.7. Apibūdinti einamas pareigas kitiems pozityviai, profesionaliai ir su pagarba;
- 4.8. Būti susipažinusiems su aktualiomis Badmintono taisyklėmis, žaidimo taisyklėmis, tendencijomis

ir jų taikymo principais;

4.9. Elgesiu, bendravimu ir išvaizda demonstruoti gerą sporto atstovo pavyzdį;

4.10. Dėvėti reikalaujamą techninio pareigūno aprangą vykdant savo pareigas. Neinant pareigų, dėvėti tvarkingus drabužius;

4.11. Sutikus dalyvauti turnyre ar kitame renginyje, vengti atsisakymų dalyvauti be rimtos priežasties (trauma, liga ar nenumatyta situacija);

4.12. Būti laiku, dalyvauti ir būti pasiruošus visiems teisėjų pasitarimams.

4.13. Visada demonstruoti ir palaikyti profesionalius darbinius santykius su žaidėjais, komandų vadovais, kitais techniniais pareigūnais ir turnyro organizatoriais. Griežtai atskirti draugiškus ir intymius santykius su žaidėjais, ir tai apima:

4.13.1. neįsitraukti į netinkamus santykius su žaidėjais;

4.13.2. 'nesibroliauti' su žaidėjais;

4.13.3. Nesiekti žaidėjų autografų, nesikeisti su jais marškinėliais ar suvenyrais;

4.14. Susilaikyti nuo neigiamų, žeminančių ar asmeninių komentarų, kurie gali būti tendencingi ar kelti klausimų žiniasklaidoje apie turnyro organizatorių, techninių pareigūnų, trenerių, komandų atstovų ar žaidėjų profesionalumą;

4.15. Dalyvaujant BWF sankcionuotuose turnyruose ar tarptautinėse varžybose laikytis BWF Elgesio kodekso dėl lažybų, statymų ir iškreiptų varžybų rezultatų reikalavimų (angl. **Code of Conduct in Relation to Betting, Wagering and Irregular Match Results**);

4.16. Antidopingas. Neturi imtis jokių veiksmų, tokių kaip reklama, pagalba įsigyjant, asocijavimas ar kitoks palaikymas tokio elgesio ar veiklos, kurie nesuderinami su Antidopingo taisyklėmis ir Lietuvos badmintono federacijos patvirtintomis badmintono saugumo taisyklėmis. Turnyrų dalyviai turi laikytis Lietuvos antidopingo agentūros direktoriaus patvirtintų Antidopingo taisyklių ir Lietuvos badmintono federacijos patvirtintų badmintono saugumo taisyklių. Dalyvaujantys tarptautiniuose turnyruose techniniai pareigūnai turi laikytis BWF Antidopingo taisyklių (angl. *BWF Antidoping regulations*).

Dopingo kontrolės taisyklių ir teisės aktų nesilaikymas gali užtraukti nusižengusio asmens drausmines nuobaudas, įskaitant pinigines baudas. Dalis nuobaudų aprašyta Lietuvos antidopingo agentūros patvirtintose Antidopingo taisyklėse ir BWF Antidopingo taisyklėse. Už likusius nusižengimus nuobaudas skiria Apeliacinė komisija.

5. PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMAS

Kilus įtarimams dėl šio Elgesio kodekso pažeidimų, apie juos būtina pranešti Apeliacinei komisijai. Techniniai pareigūnai, susiję su pažeidimu, turi bendradarbiauti su komisija tiriant šias situacijas ir teikti jų prašomą informaciją ir pagalbą. Jei asmuo nesilaikė reikalavimų išdėstytų šiame kodekse ar jo prieduose, jis laikomas pažeidęs kodeksą. Už Kodekso pažeidimus gali būti taikomos drausminės nuobaudos arba baudos. Apeliacinė komisija taip pat gali nuspręsti perduoti klausimą Lietuvos Respublikos teisaugos institucijoms. Nuobaudas už šio kodekso pažeidimus nustato ir skiria Apeliacinė komisija.

Lietuvos badmintono federacijos Etikos kodekso 4 priedas

NUOBAUDŲ DYDŽIAI IR KITI MOKESČIAI BEI JŲ MOKĖJIMO TVARKA

NUOBAUDOS

1. Jei, iškvietus į susitikimą, sportininkas per 10 min. neatvyksta, jam užskaitomas pralaimėjimas. Pakartotinai neatvykus, sportininkas šalinamas iš tolimesnių turnyro varžybų.
2. Pilnametis žaidėjas turi sumokėti 50 Eur baudą, nepilnametis žaidėjas turi sumokėti 25 Eur baudą į LBF sąskaitą. Kol bauda nesumokėta, žaidėjas negali dalyvauti jokiuose oficialiuose LBF turnyruose.
3. Pilnametis žaidėjas turi sumokėti 100 Eur baudą, nepilnametis žaidėjas turi sumokėti 50 Eur baudą į LBF sąskaitą. Žaidėjui taip pat stabdoma licencija, kol Apeliacijos komisija neišnagrinės pažeidimo.
4. Treneris ar komandos atstovas turi sumokėti 50 Eur baudą į LBF sąskaitą. Kol bauda nesumokėta, treneris ar komandos atstovas negali dalyvauti jokiuose oficialiuose LBF turnyruose.

Pastabas dėl nuobaudų taikymo:

- A. Nuobaudas gali skirti varžybų/turnyro vyr. teisėjas arba LBF Apeliacinės komisijos narys, taip pat kiti LBF įgalioti asmenys.
- B. Vietoje nuobaudos skyrimo, jei pažeidimas buvo nepiktybinio pobūdžio, galima kodeksą pažeidusį asmenį įspėti žodžiu, bet tik už pirmą pažeidimo atvejį. Už visus kitus tame turnyre padarytus pažeidimus turi būti skiriama pilna nuobauda.
- C. Tą pačią ar kitą nuobaudą vieno turnyro metu galima skirti vieną ar daugiau kartų.
- D. Nepilnamečiams asmenims skirtas nuobaudas apmoka komandos vadovas, jam nesant — lydintis asmuo, jam nesant — klubo, kuriam priklauso kodeksą pažeidęs asmuo, vadovas.
- E. Asmuo, kuriam skirta nuobauda, turi teisę LBF vykdomajam komitetui (VK) pateikti raštišką apeliaciją, kuri pagal galimybes bus nagrinėjama artimiausiame VK posėdyje. Apeliacijos pateikimas neatleidžia nuo baudos mokėjimo. Jei apeliacija patenkinama, sumokėta bauda asmeniui gražinama.

SKUNDŲ NAGRINĖJIMO MOKESTIS

Pateikdamas skundą LBF, pareiškėjas turi sumokėti 50 EUR skundo nagrinėjimo mokestį. Jei skundas pasitvirtina, mokestis pareiškėjui yra gražinamas.